

Role pro literární kroužky

(Převzato z kurzu KM, únor – červen 2008)

Vedoucí diskuse

Pročte si důkladně text a rozhodne se, co z něj by spolužáci měli určitě pochopit. Potom si připraví takové otázky, které by mohly vyvolat diskusi vedoucí k pochopení toho, co vedoucí diskuse považuje za důležité. Ten může své otázky, bude-li to vhodné, položit již během doby, kdy ostatní spolužáci ve skupině prezentují své úkoly a skupina nad nimi diskutuje. Nebo se svými otázkami může vyčkat až nakonec.

Spisovatel / ka

Připraví si text podle zadání, které zvolí učitel tak, aby pomohlo žákům text lépe pochopit. Zadání mohou znít:

- *Napište rozhovor mezi některými postavami příběhu.*
- *Napište dopis adresovaný některé z postav.*
- *Napište dopis, který by mohla některá z postav napsat vám apod.*
- *Přepište vyprávění z hlediska některé vedlejší postavy.*
- *Napište báseň inspirovanou textem.*

Výtvarník

Nakreslí ilustraci, kterou by vyjádřil to, jak textu rozumí – pokusí se obrázkem nejen doslova ilustrovat to, co se v textu píše, ale vyjádřit smysl přečteného tak, jak on to sám cítí.

Tazatel

Připraví si pro ostatní otázky, které jeho samotného nad textem napadnou. Mohou se týkat doslovného obsahu – tedy porozumění textu, ale některé by měly mířit na širší souvislosti. Tazatel se např. může ptát na význam určitých myšlenek v textu, které je třeba vyjasnit nebo zdůraznit. Může se ale také ptát třeba na to, jak spolužáci rozumějí některé formulaci, kolikere porozumění formulace umožňuje, které je nejvýstižnější a proč apod.

Výběřčí úryvků

Vybere z textu klíčová místa – úryvky ne delší než odstavec. Připraví si vlastní důvody, proč právě tyto úryvky mu připadají klíčové. Při diskusi ve skupině neprozradí žákům důvody své volby, jen jim nejprve přečte první úryvek a nechá je dohadovat se, proč ho vybral, čím je asi důležitý. Může položit spolužákům i otázky, které by jim pomohly odhalit důvody výběřčího. Nakonec diskuse výběřčí své důvody prozradí.